

Sømna
kommune

Overordnet kommunal beredskapsplan

Sømna kommune 2023

Vedtatt 23.02.23

Unntatt offentlighet jf. Offentlighetslova § 14 og §§ 24-3

Administrativ versjonsendring 16.06.23

Innhold

Kriterier for iverksetting av planen.....	2
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	3
Psykososial beredskap	4
POSOM-team Sømna	4
Sammenheng med øvrig planverk	5
Krisehåndteringsprinsipper	5
Helhetlig og systematisk samfunnssikkerhetsarbeid - samfunnssikkerhetskjeden	6
Krisehåndtering	6
Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)	7
ROLLER OG ANSVAR	10
Krisestabens kjerneoppgaver	10
Krisestab i Sømna kommune med stedfortreder	11
Krisestabens oppmøtested og møteavvikling.....	13
Teknisk utstyr og kommunikasjonsmidler	13
Fullmakter.....	14
Loggføring og dokumentasjon	14
Status rammede personer/dødsbudskap	14
VARSLING/MOBILISERING	15
Føringer for varsling og mobilisering	15
RESSURSOVERSIKT	16
Internt.....	16
Eksternt	17
PRIORITERTE HANDLINGER.....	19
Sjekkliste prioriterte handlinger – første fase	19
Sjekkliste prioriterte handlinger i etterfølgende faser	19
NEDTRAPPINGSFASE.....	20
EVALUERING AV HENDELSEN	20
EVAKUERING OG FORPLEINING	21
Plan for evakuering og forpleining	22
Varsling	22
Transport	23
Innkvartering	24
KRISEKOMMUNIKASJON.....	25
Befolkningsvarsling.....	25

Overordnede prinsipper for krisekommunikasjon:	26
FOREBYGGENDE ARBEID	27
Øvelser og opplæring	27
Revisjon	28

Kriterier for iverksetting av planen

Planen iverksettes dersom det etter vurdering av en akutt oppstått situasjon, eller en situasjon som har utviklet seg over tid, konkluderes med at det vil medføre ekstraordinære tiltak i forhold til det den daglige driften kan håndtere.

Kommunedirektør og/eller ordfører vurderer om hendelsen er så alvorlig eller omfattende at kommunens krisestab skal etableres, herunder vurdere om etableringen skal omfatte hele, eller kun deler av krisestaben.

VARSLING

I en nødsituasjon der det er akutt fare for liv og/eller helse varsles:

- **Brann** **110**
- **Politi/redningsentralen** **112**
- **Medisinsk nødhjelp** **113**

Ved mindre alvorlige hendelser der det ikke er fare for liv/helse varsles ordfører/kommunedirektør direkte

VARSLINGSRUTINER FOR KRISESTAB

- Dersom hendelsen er av slik karakter at det skal settes krisestab, varsles de andre i krisestab via beredskapskoordinator etter føringer fra leder for krisestab /ordfører.
- Varsling24 benyttes primært.
- Dersom hverken leder for krisestab eller ordfører er tilgjengelig og det er andre i krisestab som mottar varsling, skal vedkommende varsle beredskapskoordinator som overtar ansvaret for videre varsling.
- Videre fokus i varslingen rettes da primært mot leder i krisestab og ordfører, enten ved videre forsøk per telefon eller på andre måter, for eksempel personlig fremmøte.

SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP

Kommunen har et generelt ansvar for befolkningen i en krisesituasjon og skal være forberedt på å håndtere uønskede hendelser. Kommunen har en krise når det oppstår en situasjon som truer eller kan true kommunens kjernevirksomhet, kritiske samfunnsfunksjoner og/eller omdømme. En krise kan være en større ulykke eller katastrofe som går ut over det omfang kommunen normalt er i stand til å håndtere.

Ansvar til kommunen er hjemlet i lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og sivilbeskyttelsesloven. Disse er konkretisert i forskrift om kommunal beredskapsplikt. Siden 90-tallet har begrepet samfunnssikkerhet utviklet seg til å være en sentral del av det kommunale beredskapsarbeidet.

Samfunnssikkerhet defineres i Meld. St. 10 (2016-2017) *Risiko i et trygt samfunn* som: «Samfunnets evne til å verne seg mot og håndtere hendelser som truer grunnleggende verdier og funksjoner og setter liv og helse i fare. Slike hendelser kan være utløst av naturen, være et utslag av tekniske eller menneskelige feil eller bevisste handlinger».

Kommunen har rollen som lokal samordner gjennom lovpålagte plikter. Disse pliktene består i at kommunen skal bruke særlige virkemidler for å fremme

- Et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhetsarbeid
- Et tverrsektorielt perspektiv
- Samarbeid med andre samfunnssikkerhetsaktører

For Sømna kommune innebærer oppfølging av kommunal beredskapsplikt å se samfunnssikkerhets- verdier og -utfordringer i et helhetlig perspektiv.

Psykososial beredskap

Kommunens ansvar for psykososial beredskap og oppfølging følger både av helse- og omsorgstjenesteloven, lov 24. juni 2011 nr. 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven) og lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven). Det vises også til lov 25. juni 2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven). Lovene supplerer og utfyller hverandre, og må derfor ses i sammenheng.

POSOM-team Sømna

Kjerneoppgaver

- Tilrettelegge for omsorg, forståelse og fellesskap. Ingen skal være alene.
- Informere: korrekte, oppdaterte og tilstrekkelige opplysninger.
- Beskytte mot stressfaktorer: nye sterke inntrykk, media og publikum.
- Opprett kontakt med andre: familie, arbeidsgiver, venner eller helsetjeneste.

Praktiske oppgaver

- Varsle kommunedirektør/ordfører, se føringer for varsling og mobilisering.
- Hvert POSOM-medlem har et selvstendig ansvar for å varsle de andre ved store og alvorlige hendelser, som vil kreve emosjonell førstehjelp. Dersom hovedkontakter ikke er tilgjengelige, bruk vara-representanter.
- Emosjonell førstehjelp. Rådføre seg med skadestedsledelse eller andre med et overordnet ansvar i situasjonen, eventuelt mobilisere lokalt kirkelig nettverk.
- Finne egnet lokale. Ordne med varm drikke (ikke kaffe).
- Holde oversikt over skadeomfang og antall personer med behov for hjelp fra POSOM-team. Kommunisere med skadestedsledelse og avklare omfang. Informasjonsansvar ovenfor resten av teamet.

Sammenheng med øvrig planverk

Den overordnede beredskapsplanen henger sammen med øvrige beredskaps- og kriseplaner i kommunen, samt relevante offentlige planer

- Pandemiplan Sømna (rev. 2020)
- Beredskapsplan ved bortfall av tele- og fibernett (vedtatt 23.3.20)
- Kontinuitetsplan (administrativ plan som oppdateres fortløpende)
- Atomberedskapsplan er under utarbeidelse
- Brannordning (2016)
- Beredskapsplan for akutt forurensning

Krisehåndteringsprinsipper

Samfunnssikkerhetsarbeidet i Norge er basert på prinsippene om **likhet, nærhet, ansvar og samvirke**. Også kommunal beredskapsplikt bygger på disse prinsippene.

ANSVARSPRINSIPPET

Den virksomheten som til daglig har ansvaret for et fagområde, har også ansvaret for samfunnssikkerheten på dette området. Ansvarsprinsippet innebærer en plikt til å opprettholde viktige funksjoner og oppgaver innenfor egen virksomhet dersom det inntreffer en uønsket hendelse.

LIKHETSPRINSIPPET

Ved håndteringen av en uønsket hendelse skal kommunens organisering være mest mulig lik den ordinære organisasjonen. Erfaring og kunnskap om organisasjonen som opparbeides gjennom det daglige arbeidet, er et godt utgangspunkt for effektiv krisehåndtering.

NÆRHETSPRINSIPPET

En uønsket hendelse skal håndteres på lavest mulig nivå, for eksempel på skadestedet, i kommunen eller i virksomheten som er rammet.

SAMVIRKEPRINSIPPET

Alle samfunnssikkerhetsaktører har et selvstendig ansvar for å sikre best mulig samarbeid

med relevante aktører og virksomheter, både når det gjelder forebygging, beredskap og krisehåndtering

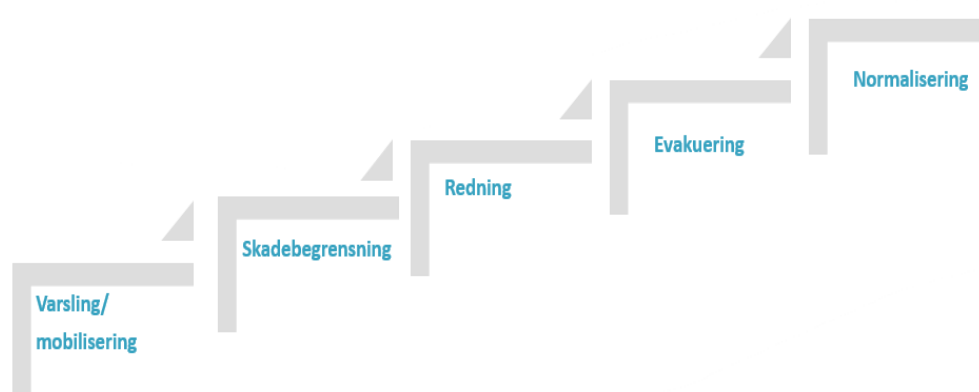
Helhetlig og systematisk samfunnssikkerhetsarbeid - samfunnssikkerhetskjeden

Helhetlig samfunnssikkerhet innebærer tverrfaglig håndtering av uønskede hendelser gjennom oversikt og kunnskap, forebygging, beredskap, krisehåndtering og normalisering.

Krisehåndtering

Håndtering av en krise vil normalt utføres i følgende 5 faser:

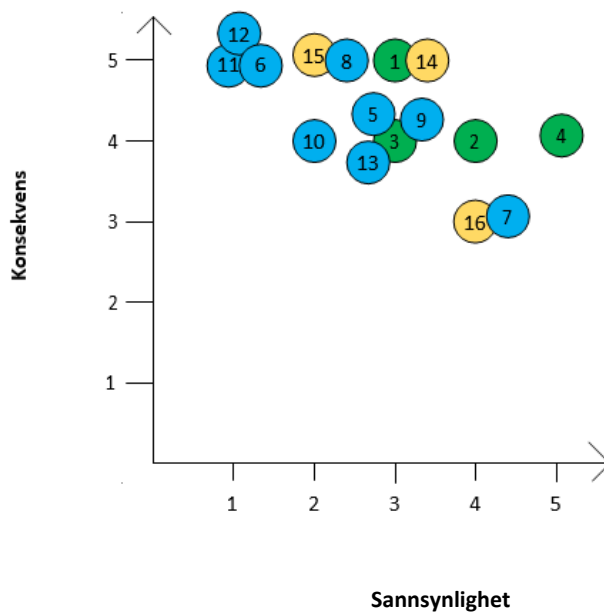

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)

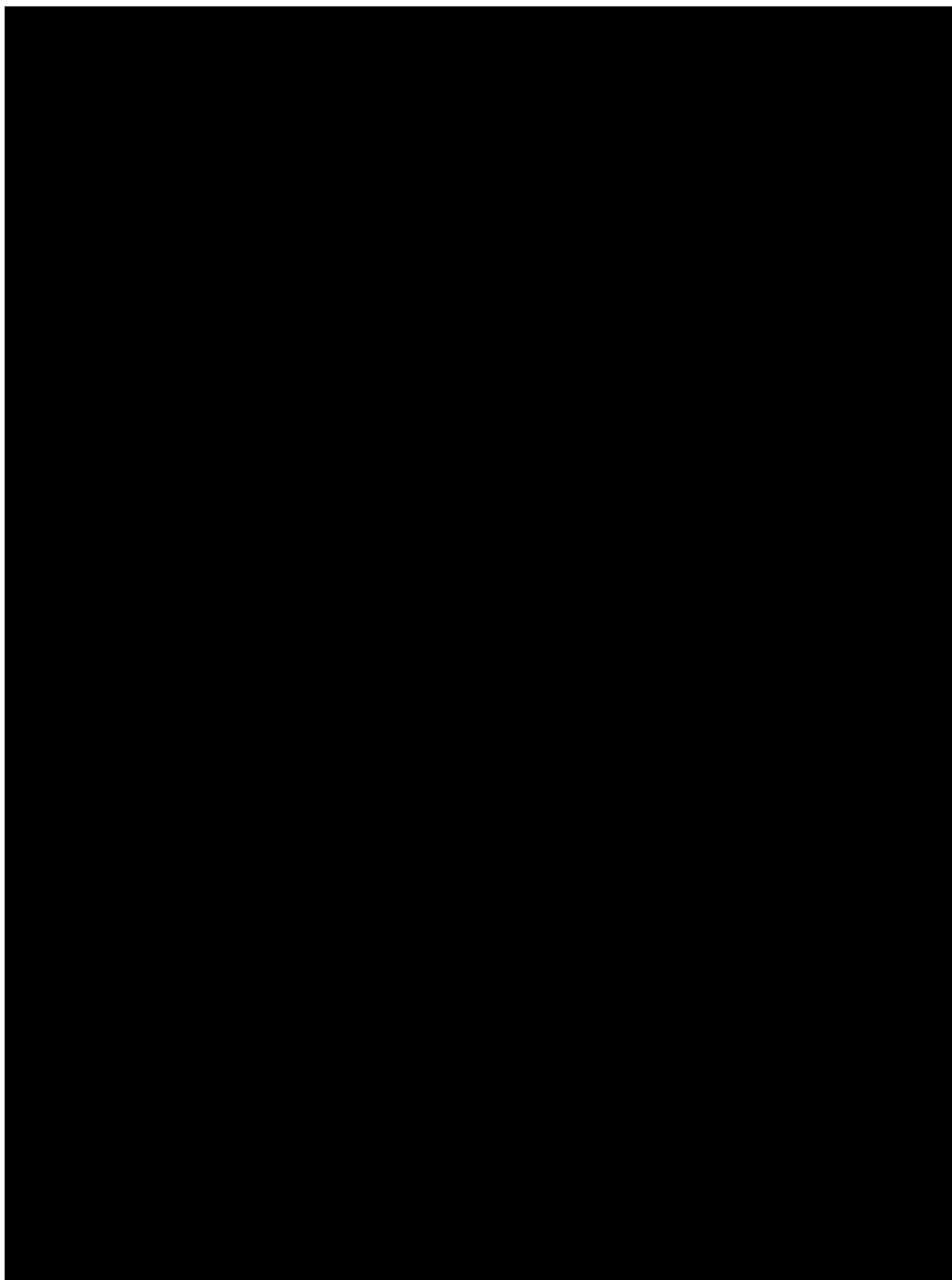
Sømna kommunes ROS-analyse ble revidert og vedtatt i 2021. Analysen beskriver risikobildet basert på lokale forhold, i tillegg til at den tar inn over seg de scenarioene som Statsforvalteren utarbeidet i FylkesROS i 2019, samt nasjonale trussels- og risikovurderinger.

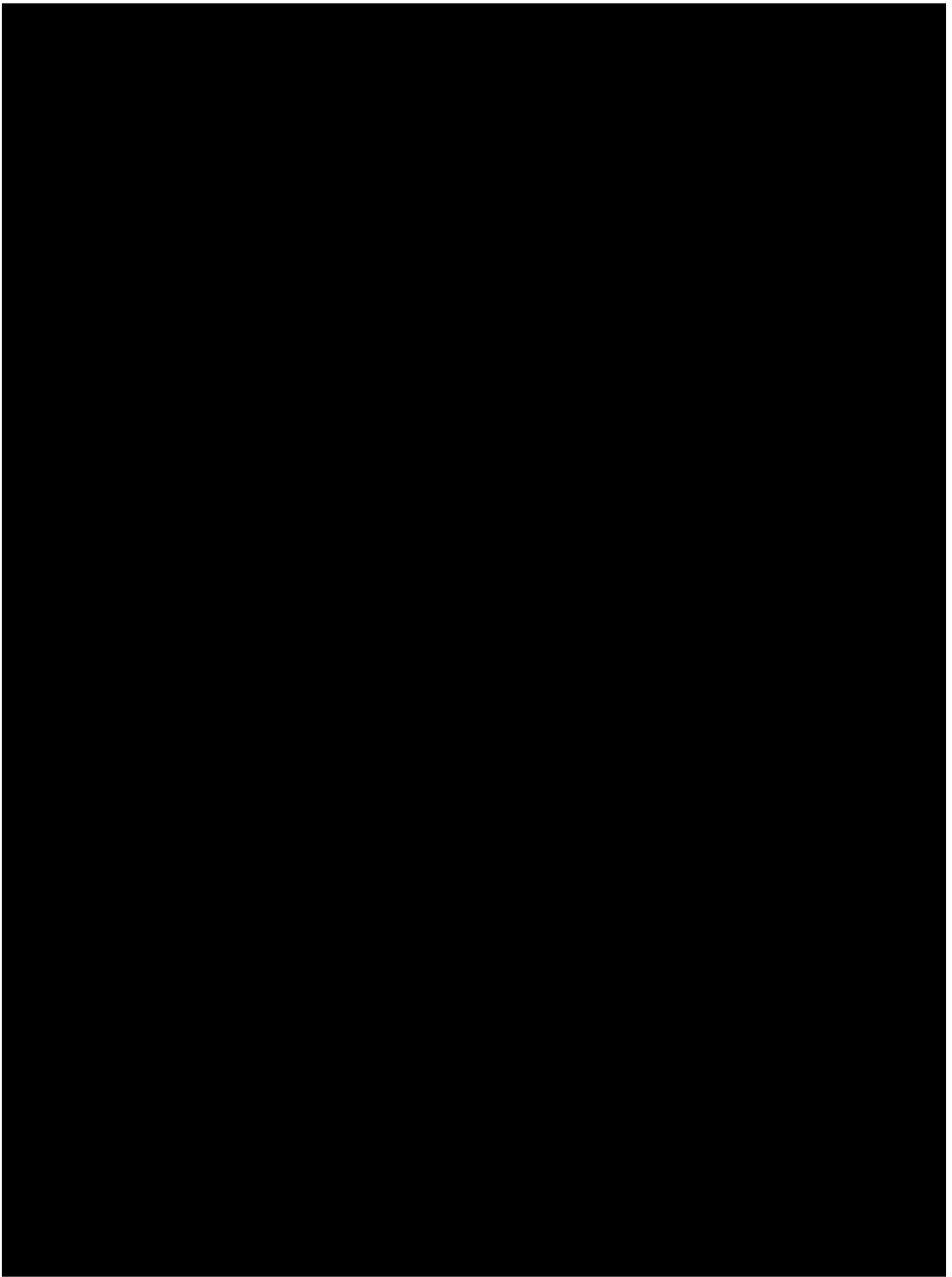
Hva sier risikobildet?

Figuren under viser de identifiserte uønskede hendelsene/scenarioene plassert i et forenklet risikobilde. Risikoen har blitt funnet av sannsynlighet x konsekvens. Merk; tall for konsekvens har blitt beregnet ut av middelverdien for konsekvensklassene (1-5).

Høyest risiko

ROLLER OG ANSVAR

Det er kommunedirektør og ordfører som har fullmakt til å sette krisestab.

Mindre kriser/uhell løses av det daglige driftsapparatet uten innkalling av kriseledelse. Ved større kriser/uhell skal alltid kommunedirektør eller en annen tilgjengelig i kriseledelsen varsles. Kommunedirektør eller stedfortreder vurderer krisens omfang, og innkaller etter behov kommunens øvrige kriseledelse og nødvendig fagpersonale internt og eksternt.

Krisestabens kjerneoppgaver

- Operativ ledelse og tar avgjørelser i en krisesituasjon
- Innhenter opplysninger og vurderer fortløpende situasjonen i kommunen
- Tar avgjørelser om å iverksette tiltak for å hindre skader på personer og materiell
- Prioriterer kommunens egne ressurser
- Utarbeider og sender ut informasjonsmateriell til medier, innbyggere og egne ansatte. Oppdaterer informasjon på kommunens nettside/kanaler.
- Rapporterer til Statsforvalter.

Krisestab i Sømna kommune med stedfortreder

Rolle	Navn	Mobil	Ansvar/hovedoppgaver
Leder for krisestab	Arne Johansen	416 88 422	<ul style="list-style-type: none"> Varsling/mobilisering via beredskapskoordinator Kontrollere varsling av eksterne aktører Vurdere behov for interne ressurser Lede krisestabens arbeid, rapportere til Statsforvalter og ordfører Oversikt over situasjonen Koordinering mot andre beredskapsteam Avklare ansvarsforhold (politi – brann – helse) Ansvar for intern kommunikasjon
	Ben Andre Graven	907 47 085	
Kommunikasjon/media	Hans-Gunnar Holand	907 64 205	<ul style="list-style-type: none"> Vurdere medieinteresse Ansvar for ekstern informasjon Være kommunens ansikt utad Forberede informasjon for frigivelse Pressekontakt – vurdere behov for presseteam
	Liv-Marit Haraldsvik Reitan	995 86 095	
Beredskapskoordinator	Marianne V. Grøttheim	402 34 875	<ul style="list-style-type: none"> Varsle øvrig kriseledelse Loggfører Hente inn tilstrekkelig bistand av støttefunksjoner/ressurser Bistå drift av krisestaben – intern koordinering. Bistå i krisekommunikasjonen og informasjonsarbeidet
	Siv Anita Myhre	477 66 650	
Områdeleder oppvekst og kultur	Cathrine Theting	482 55 332	<ul style="list-style-type: none"> Sørge for at tiltak som er besluttet blir iverksatt. Ha tett dialog med sine enhetsledere: Motta situasjonsrapport. Oversikt over ressurser – lokasjon-rekvirer mangler
	Lise Bjøru	977 16 999	

			<ul style="list-style-type: none"> • Vurdere behov for POSOM-team • Lokaler – bespisning - hvile • Intern koordinering • Loggfører ved behov
Områdeleder teknisk, landbruk og næring	Ole Bjørn Nilsen	905 87 856	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvar for kontakten mellom operativ ledelse og krisestab • Sørgje for at tiltak som er besluttet blir iverksatt. Ha tett dialog med sine enhetsledere: Motta situasjonsrapport. • Oversikt over ressurser – lokasjon- rekvirer mangler • Vurdere behov for POSOM-team • Lokaler – bespisning - hvile • Intern koordinering • Loggfører ved behov
	Tor Ottesen	957 02 955	
Områdeleder helse og velferd	Morten Georg Isaksen	974 23 199	<ul style="list-style-type: none"> • Sørgje for at tiltak som er besluttet blir iverksatt. Ha tett dialog med sine enhetsledere: Motta situasjonsrapport. • Oversikt over ressurser – lokasjon- rekvirer mangler • Vurdere behov for POSOM-team • Lokaler – bespisning - hvile • Intern koordinering • Loggfører ved behov
	Laila Estensen	476 47 439	
Kommuneoverlege	Rolv-Jørgen Bredesen		<ul style="list-style-type: none"> • Helsemessig beredskapsansvarlig • Bidra med faglige vurderinger, blant annet innen smittevern • Kommunikasjon med AMK. • Vurdere behov for POSOM-team
	Mari Brox		

I tråd med ansvars- og likhetsprinsippet er det kommunens ledelse i det daglige som også skal være kommunens ledelse ved håndtering av uønskede hendelser. Ansvar og organisering følger av de rammer og fullmakter som er gitt i kommuneloven §§ 5-3 og 13-1.

Krisestabens oppmøtested og møteavvikling

Formannskapetssalen på kommunehuset benyttes når krisestaben samles. Ved bortfall av EKOM er oppmøtested møterom 3. etasje på Sømna Omsorgssenter. Ordførers kontor kan benyttes som avlastningskontor. Operativt område er kommunedirektørens kontor. Større møter avholdes på auditoriet Vik skole eller Sømna kro og gjestegård.

Første møte avholdes så snart krisestab er samlet. Korte statusmøter holdes jevnlig (ca. hvert 60. minutt eller når det skjer endringer som krever umiddelbar oppdatering).

Ved langvarige pågående hendelser må det gjøres et vaktskifte. Hvert vaktskifte bør ikke gå over 12t. Normal lengde: 8t. Det skal være minimum 8t. mellom hvert skift.

Personell som ikke har en rolle i krisehåndteringen har ikke adgang til beredskapsrommet. Forsterket adgangskontroll ved behov.

Teknisk utstyr og kommunikasjonsmidler

Ved varsling av kriseledelse og evt. øvrige ressurspersoner benyttes varsling24.

Teknisk kommunikasjonsutstyr vil normalt være: DSB-CIM. Dette er Sømna kommune sitt nettbaserte program for loggføring av hendelser, tiltak, oppgavefordeling og skriftlig samhandling. Satellitt-telefonen har nummer 870776314429. Satellitt-telefonen henger på kommunehuset, avdeling teknisk. Kommunen har også tilgang på nødnettssamband.

Fullmakter

Det er vedtatt fullmakter til kommunal kriseledelse i fredstid (K-SAK 13/02 – 25.04.02).

I krisesituasjoner, jfr. Kommunens kriseplan, har ordføreren følgende fullmakter:

1. Disponere inntil 500.000 kr. til nødvendig hjelp til kriserammede til forpleining m.m. skadebegrensning og nødvendige sikringstiltak for å verne liv, verdier og miljø, hjelp ved akutt behov for opprydding og utbedring av materielle skader og funksjonsforstyrrelser.
2. Omdisponere kommunalt personell og maskiner/redskaper til påtrengende hjelpetiltak, og utføring av andre nødvendige oppgaver som situasjonen krever
3. Stanse midlertidig enkelte av kommunens virksomheter, hvor dette er nødvendig, for å omdirigere ressurser til redningstjeneste m.m.
4. Pålegge overtid- og ekstraarbeid.
5. Utøve nødvendig kommunal myndighet som situasjonen krever.

Rammebeløpet ovenfor i punkt 1, kan overskrides ved påtrengende behov, og bevilgende folkevalgte organ ikke kan sammenkalles.

I ordførerens fravær delegeres fullmakter videre til (i prioritert rekkefølge) varaordfører, Kommunedirektør eller kommunedirektørens stedfortreder.

Alle utgifter som påløper av delegert fullmakt skal i regnskapet føres samlet på eget formålskapittel.

Oversikt over forbruk av midler etter ovenstående skal så snart som mulig forelegges formannskapet til godkjenning.

Loggføring og dokumentasjon

- Logg føres i DSB-CIM.
- Utfylte sjekklister leveres inn og kompletterer loggen.
- Samtale- og SMS-logger på mobiltelefon må ikke slettes før dette er dokumentert og godkjent av beredskapskoordinator.
- E-post skal ikke slettes før dette er dokumentert og godkjent av beredskapskoordinator.

Status rammede personer/dødsbudskap

- Dødsfall bekreftes av lege. Meddelelse om død kan kun gjøres av politiet. Det innebærer at i de tidlige og usikre fasene, kan status på personell kun være «OK», «skadet» eller «savnet».
- Antall må klareres med politiet.
- Frigivelse av navn/identitet kan kun gjøres av politiet.

VARSLING/MOBILISERING

I en krisesituasjon er det viktig å vurdere hvem som er viktig å varsle, både internt og eksternt.

VARSLING

I en nødsituasjon der det er akutt fare for liv og/eller helse varsles:

- **Brann** **110**
- **Politi/redningsentralen** **112**
- **Medisinsk nødhjelp** **113**

Ved mindre alvorlige hendelser der det ikke er fare for liv/helse varsles ordfører/kommunedirektør direkte

VARSLINGSRUTINER FOR KRISESTAB

- Dersom hendelsen er av slik karakter at det skal settes krisestab, varsles de andre i krisestab via beredskapskoordinator etter føringer fra leder for krisestab /ordfører.
- Varsling24 benyttes primært.
- Dersom hverken leder for krisestab eller ordfører er tilgjengelig og det er andre i krisestab som mottar varsling, skal vedkommende varsle beredskapskoordinator som overtar ansvaret for videre varsling.
- Videre fokus i varslingen rettes da primært mot leder i krisestab og ordfører, enten ved videre forsøk per telefon eller på andre måter, for eksempel personlig fremmøte.

Føringer for varsling og mobilisering

Alvorlighet	Varsling	Mobilisering av kriseledelsen
STOR	Umiddelbart til leder for krisestab/ordfører	Umiddelbart
MIDDELS	Så raskt som mulig til leder for krisestab	Overvåk situasjonen. Vær forberedt på mobilisering
LAV	Nærmeste leder	Ingen mobilisering. Overvåk situasjonen

Hendelsens alvorlighetsgrad vurderes iht. risikovurderingene i ROS. Alle ansatte har ansvar for å varsle om hendelser som krever eller kan kreve aktivering av kommunal beredskap. Terskelen for å varsle skal være lav.

RESSURSOVERSIKT

Internt

Funksjon	Kompetanse	Navn	Tlf.
Ingeniør teknisk	VA, geodata	Tor Ottesen	95 70 29 55
Fagleder eiendom	Infrastruktur, evakuering	Alf-Kyrre Holmstrand	41 50 83 22
Brannsjef Brønnøy brann og redning		Nils eidsfjordeid	
Kommunal brann		Nils-Ivar Sund	95 83 65 62
Enhetsleder landbruk		Bodil Lundbakk	95 74 48 21
Landbrukssjef		Nils Nyborg	95 85 01 21
Skog		Vasyl Lakatosh	94 78 23 28
It-ansvarlig		Adrian Sørfjell	90 19 44 43
Service/loggføring		Norun Arnes	41 40 53 52
Ingeniør	Kart	Ragnhild Sveli Pedersen	91 64 63 34
Kjøkken		Gunn-Inger Flatmo	48 12 94 75

POSOM-teamet Sømna

Funksjon	Navn	Tlf:
Områdeleder helse og velferd	Morten Isaksen	97 42 31 99
Sogneprest	Heidi Andersen	41 14 51 31
Vara: Diakon	Per Weibye	99 36 03 76
Prestens vakttilf. Sør-Helgeland		22 88 14 85
Kommuneoverlege	Rolv-Jørgen Bredesen	90 26 93 33
Enhetsleder helse	Laila Estensen	47 64 74 39

Ledende helsesykepleier	Berit Sund	47 90 30 80
Enhetsleder bo- og oppfølg.tjenesten	Maivi Olsen	91 81 65 41
Barnevern Sør-Helgeland	Vakttelefon	95 40 92 56

Eksternt

Funksjon	Tlf.
Sivilforsvar/heimevern	75 50 77 70
Politi	02800 - 112
Sanitetsforeningen	41 64 72 08
Røde Kors	90 65 44 18
Sømna frivilligsentral	99 16 23 35
Mattilsynet	22 40 00 00

Politi

Sør-Helgeland lensmannsdistrikt dekker kommunene Sømna, Brønnøy, Vega og Vevelstad. Politistasjonen er på Salhus i Brønnøy kommune, 26 km fra Berg og 35 km fra kommunesenteret Vik. Gjennom hele døgnet er det minst to polititjenestepersoner enten på aktiv tjeneste eller på reservetjeneste. Under reservetjenesten er vaktstyrken hjemme på egen bopel, enten i Brønnøy eller i Sømna kommune.

Brannvesen

Sømna har et eget deltidsbrannvesen. Brannvesenet eller ambulansen er ofte først på skadestedet, og brannvesenet må da fungere som skadestedsleder. Ved noen av hendelsene kommer ikke politiet i det hele tatt.

Sivilforsvaret, avd. Brønnøysund

Sivilforsvaret er en del av Norges helhetlige beredskap, i fred, krise og krig. Det bistår lokalsamfunn og nødetater ved katastrofer og ulykker. Sivilforsvarets avdeling Brønnøysund har per nå ikke tilfredsstillende lagerbygg og det sees på å inngå et mulig samarbeid mellom Brønnøy og Sømna om lokaliseringen av Sivilforsvarets lager. Det vil være en styrke for Sømna å inngå et slikt samarbeid med Brønnøy.

Heimevern

Sør-Hålogaland heimevernsdistrikt 14 holder til på Drevjamoen, og de har ansvaret for den militære beredskapen i mesteparten av Nordland fylke. Heimevernets oppgave er blant annet å være klar til innsats, støtte til det sivile samfunn, samt lede militære operasjoner.

Røde kors, avd. Brønnøysund

Sømna kommune signerte en 5-årig intensjonsavtale med Brønnøy Røde kors høsten 2019 hvor hensikten var å styrke den totale beredskapen i kommunen. Røde kors kan blant annet bistå med å yte førstehjelp, psykososial førstehjelp, bevertning, søk etter savnede, opprettelse av EPS (evakuering pårørendesenter), transport av personer og materiell.

Helgeland IUA (Interkommunalt Utvalg mot Akuttforurensning)

Sømna kommune inngår i Helgeland IUA. Materiell for håndtering av forurensning er lagret utenfor Sømna, noe som gjør kommunen sårbar med hensyn til umiddelbar håndtering av akutt forurensning. Når det gjelder akutt forurensning håndteres dette av det interkommunale samarbeidet i regi av Helgeland IUA. De ivaretar beredskapsansvaret etter forurensningsloven § 43 mot større tilfeller av akutt forurensning enn det som normalt kan håndteres av hver enkelt kommune.

PRIORITERTE HANDLINGER

Sjekkliste prioriterte handlinger – første fase

Prioritet	Handling	Avsjekk
1	Innkall hele krisestaben	
2	Opprett kommunikasjonslinjer	
3	Beslutninger – tiltak	
4	Ordre – tilbakemeldinger	
5	Informasjonstiltak	
6	Evakuering – forpleining	
7	Krisepsykiatrisk innsats	

Sjekkliste prioriterte handlinger i etterfølgende faser

Prioritet	Handling	Avsjekk
1	Planlegge innsats og tiltak	
2	Kontakt LRS, rapportere til Statsforvalter*	
3	Oversikt over innsatsstyrker	
4	Beslutninger	
5	Innkall/rekvirer bistand	
6	Ordre – tilbakemeldinger	
7	Kommunikasjonstiltak, media	
8	Koordinere/prioritere den totale innsatsen	
9	Rekvirer nødvendig økonomiske ressurser	
10	Føre logg – evt. rapport til Statsforvalter	

NEDTRAPPINGSFASE

Prioritet	Handling	Avsjekk
1	Beslutte overgang til vanlig drift	
2	Tidsperspektiv for kriseinformasjon	
3	Oppfølging av innsatspersonell og evt. pårørende	
4	Evaluering	
5	Avviksvurdering – revidering av beredskapsplanen	

EVALUERING AV HENDELSEN

I etterkant av en hendelse skal det utarbeides evalueringsrapport.

Evalueringen skal som et minimum inneholde:

- En beskrivelse av hendelsesforløpet
- Forslag til forbedring og andre relevante tiltak
- Forslag til lærings- og oppfølgingspunkter

Evalueringen skal dokumenteres skiftlig i elements, samt i DSB-CIM. Evalueringen bør også deles/distribueres til involverte aktører om nødvendig.

Evalueringen er en viktig del av internkontrollen og kan bidra til kontinuerlig forbedring.

EVAKUERING OG FORPLEINING

I gitte situasjoner kan personer måtte flyttes fra et farlig eller isolert område til et trygt område. Det kan være fordi:

- Det midlertidig ikke er mulig å forsyne de med nødvendige tjenester (vann, strøm m.m.)
- Det medfører fare å oppholde seg på stedet (fare for brann, eksplosjon, lekkasje av farlige stoffer, rasfare m.m.)
- Normale kommunikasjoner er brutt (ferdsel til og fra et område med personbil er ikke mulig pga. flom, ekstreme snømengder m.m.)
- Deres tilstedeværelse forstyrrer eller hindrer redningsarbeid ellers.

Ved behov for evakuering skal dette besluttes og iverksettes av politi eller Lokal Redningsentral. Evakuering kan også initieres av kommunens krisestab dersom det vurderes som nødvendig for ivaretagelse av liv og helse.

Kommunens oppgave er først og fremst støtteapparat og å bidra med registrering og innkvartering; altså etablere og drifte mottakssenter, evakuerte-senter eller pårørendesenter.

Evakuerte-senter er definert som et oppholdssted for fysisk uskadde personer som har vært involvert i en hendelse, og som har behov for hjelp til for eksempel gjenforening med pårørende, samtaletenester og omsorg, samt bistand som evt. forflytning, forlegning, forpleining, psykisk/fysisk førstehjelp

Pårørendesenter er et oppholdssted for pårørende som har behov for informasjon, hjelp, omsorg og samtaletenester.

Mottakssenter er et sted der et større antall involverte mottas ved større hendelser (kriser) som har skjedd på land, til sjøs eller i utlandet. Mottaket skal bidra til at politiet får oversikt over hvor mange som er involvert i hendelsen

Plan for evakuering og forpleining

Planlagt evakuering strekker seg normalt over flere dager. Her er overnattingsmuligheter, forpleining etc. dominerende elementer.

Akutt evakuering må organiseres uten forutgående varsel. Her er mottak, registrering og midlertidig losji hovedelementer. Slike situasjoner er kortvarige, før det eventuelt går over til å bli planlagt evakuering.

I begge scenarier må følgende behov vektlegges:

- Varsling av alle berørte, kommunens krisestab og nødvendig hjelpepersonell
- Transport av evakuerte og hjelpepersonell
- Forpleining av evakuerte og hjelpepersonell
- Samband på alle plan som er nødvendig
- Opplegg for psykososialt kriseteam i tråd med plan
- Registrering av ankomne personer til evakueringsplassene
- Informasjon til de berørte, intern informasjon til hjelpepersonellet og ekstern til media
- Plan for rullering av innsatspersonell må utarbeides så snart en har nødvendig oversikt over situasjonen

Varsling

Planlagt varsling:

Politiet og kommunens krisestab iverksetter varsling for evakuering. Kommunens krisestab samles og varsler kommunalt evakueringspersonell, slik at bemanning og hjelp er på plass når de evakuerte kommer. Varslingen skjer ved bruk av tilgjengelige og hensiktsmessige virkemidler, så som personlig kontakt via telefonen eller på døra, tekstmelding og områdemelding. Det kan også bli brukt radio, TV, nettside og sosiale medier. Ved planlagt varsling er det bedre tid til å detaljplanlegge registrering, mottak og ivaretagelse av evakuerte.

Akuttvarsling:

Kommunens kontaktperson gjennom 110 varsler leder for kommunens krisestab eller stedfortreder. Kommunens krisestab samles og igangsetter varsling av kommunalt evakueringspersonell. Samarbeidende organer varsles fortløpende. Det kan være Sivilforsvaret, Heimevernet m.fl. Sømna har avtale med Sanitetsforeningen og det lokale Røde Kors. I tillegg har vi Sømna frivilligsentral som bindeledd mellom kommunen og frivilligheten. Krisestab og politi vurderer bruk av andre hensiktsmessige varslingsmåter.

Transport

Egen transport: Ved planlagt evakuering er tiden slik at evakuering kan planlegges og gjennomføres etter politiets anvisning. I hovedsak besørger privatpersoner selv transport. Ved akutt evakuering kan bare de som har kjøretøy i umiddelbar nærhet utføre transporten selv. Det er viktig å fylle kjøretøyene raskt med det antall personer de er beregnet for. NB. Merk at parkeringskapasiteten må være større ved evakueringsstedet hvis transporten dit gjøres av den enkelte med egne kjøretøy.

Leid transport: Ved planlagt evakuering kan busser og taxier leies ved behov. Husk at andre kommuner kan være i samme situasjon og at tilgangen på leide transportmiddel kan være presset. Ved akuttevakuing må en benytte seg av biler og sjåførere i umiddelbar nærhet. Her må politi og andre hjelpeinstanser be eller pålegge disse til leiekjøring. Krisestaben har fullmakt til å rekvirere buss/taxi i akuttsituasjoner. Ved leie av transport må Sømna kommune oppgis som adresse for refusjon av utgifter eller annen godtgjøring. Sjåførene må notere navn, adresse og fødselsdato på de som transporteres, hvor de transporteres, samt hvem de fikk oppdraget fra. Ved leie av transportmiddel må det komme klart frem hvor transporten skal skje fra og til, og hvilken fare som forbindes med evakueringen.

Selskap	Tlf
Sømna taxi	99 52 80 28
TTS	73 89 07 00
Sømna bussreiser	90 22 83 38

Kommunale biler og andre tjenestebiler

Ved evakuering kan kommunens tjenestebiler brukes. Det er ca. 10 biler tilgjengelig i organisasjonen. Bilene er stasjonert på disse tjenesteområdene; hjemmetjenesten, psykisk helse- og rusarbeid, tekniske tjenester og administrasjon. Det er viktig at nødvendig helsehjelp til egne brukere blir ivaretatt.

Ved behov kan kjøretøy fra følgende etater rekvireres:

Politi, brann, ambulanse, redningshelikopter, Sivilforsvaret, Norsk Folkehjelp og i noen grad Forsvaret. Det er sannsynlig at politi, brannvesen, ambulanse, redningshelikopter og lignende er tilgjengelig i løpet av relativt kort tid. All transport med tjenestebiler må loggføres av sjåføren. Husk å få med navn og fødselsdato på de som transporteres og hvor de transporteres fra og til.

Innkvartering

Kommunen har egne overnattingssteder til bruk; Sømnahallen og Allbrukshallen. Disse kan huse flest folk, dersom ikke plasseringen er problematisk i forhold til hendelsesstedet. I tillegg har man avtale med Sømna kro og gjestegård. Her er oversikt over kontaktinfo til de som kan *forespørres* til bruk som evakueringsplasser:

Sted	Tlf	Andre opplysninger
Sømna Kro og gjestegård	750 29 460 / 99 10 07 35	
Framheim forsamlingshus	92 22 20 09	Kenneth Jarmund
Lysingen forsamlingshus	91 10 29 50	Gunnar Mørk
Sund forsamlingshus	97 50 19 65	Linda Helen Moen Åsvik

Kommunale bygg, forsamlingshus, overnattingssteder kan forespørres om bruk til både innsatspersonell og evakuerte. Det er ikke avtalt forhåndsrekvirering, så aktuelt sted må forespørres før det kan tas i bruk.

Kommunale ressurser

Alle kommunale ressurser kan rekvireres ved behov. Utover disse ressursene er det mange tilleggsressurser som kan være tilgjengelige.

KRISEKOMMUNIKASJON

Det er i hovedsak ordfører som uttaler seg til media, men ut fra en konkret vurdering kan det utpekes en annen person til å gjøre dette. I langvarige hendelser vil det være naturlig at leder for krisetab og andre fagpersoner kan uttale seg til media.

Elektronisk kommunikasjon (EKOM):

Både strømbrudd, linjebrydd, teknisk feil eller unormal stor trafikk kan påvirke elektronisk kommunikasjon. Nødnett er et digitalt radiosamband for nød- og beredskapsaktører, og på Sømna er dekningen tilfredsstillende. Mobildekningen i kommunen er varierende, både når det gjelder dekningsgrad og hastighet, men den har i den siste tiden blitt bedre da både Telenor og Telia har satt opp en rekke nye basestasjoner.

Noe av årsaken til den varierende mobildekningsgraden skyldes topografien. Selv om de fleste av kommunens innbyggere er bosatt innenfor områder med tilfredsstillende dekning, er det noen bebodde steder som mangler. I tillegg er det populære utfartsområder, og fritidseiendom områder som er helt eller delvis uten tilfredsstillende dekning.

Ved langvarig strømbrudd er mobildekningen særlig utsatt, da teleselskapenes mobilmaster har begrenset batterikapasitet, generelt rundt 6 timers driftstid avhengig av temperatur og trafikkmengde. Ved bortfall av EKOM iverksettes egen plan for dette.

Befolkningsvarsling

Sømna kommune benytter varsling24 til å varsle befolkningen. Via denne funksjonen vil alle som er registrert med bostedsadresse i Sømna få beskjed hvis det blir sendt ut varsel. I tillegg benyttes kommunens facebook-side, samt hjemmeside aktivt. Skolene og barnehagene har også et eget varslingssystem (Transponder) som går ut til alle foresatte. Den private barnehagen, Bakketun, benytter eget elektronisk system (Kidplan).

Ved behov for publisering i media (spesielle hendelser) skjer dette ved koordinering med politiet eller Statsforvalteren.

Aktør	Tlf:
NRK Nordland	95 99 11 11
Radio Helgeland	75 04 30 00
Brønnøysund avis	41 68 89 00 (tips)
- Ansvarlig redaktør	95 97 64 53 / 90 23 57 33
Mediehuset Helgelendingen	91 10 28 97 / 75 11 36 00

Overordnede prinsipper for krisekommunikasjon:

Dersom en uønsket hendelse/krise oppstår, er behandling av – og bevisst bruk av informasjon/kommunikasjon vesentlige elementer i håndteringen av situasjonen. Unøyaktig informasjon, feilinformasjon eller for lite informasjon kan i seg selv bidra til å forsterke en situasjon eller krise. Dette gjelder all type kommunikasjon, både internt og eksternt; enten det dreier seg om dialog med pårørende, informasjon til media, ansatte eller innbyggere – samt generelle oppdateringer eller rapporter til nødetater, Statsforvalter eller andre.

Mål

- Skape trygghet og sikkerhet, samt redusere unødig angst
- Hindre at situasjonen eskalerer og forhindre spekulasjoner, rykter og feilinformasjon
- Sikre at kommunens innbyggere, publikum og ansatte får nødvendig informasjon om hvordan de kan og skal forholde seg
- Sikre arbeidsro for kommunens krisestab og annet involvert personell
- Ivareta kommunens omdømme

For å oppnå dette er det viktig å sørge for at tilgjengelig, relevant og hensiktsmessig informasjon formidles så tidlig som mulig. Det må utvises nødvendig og hensiktsmessig åpenhet i kommunikasjonen og kommunen skal benytte kommunikasjonskanaler som gjør at informasjonen oppleves tilgjengelig for de aktuelle mottakerne.

I prioritert rekkefølge skal det fokuseres på **mennesker** (liv og helse), **miljø og omgivelser**, **materielle verdier** og **marked/økonomi**.

FOREBYGGENDE ARBEID

Beredskapsplaner på enhetsnivå utarbeides etter gjeldende planstrategi.

Beredskapsplaner og tilhørende planverk skal være skrevet ut. Alle i kriseledelsen har ett eksemplar hver på sitt kontor. De har også skrevet ut funksjonsbeskrivelsen. I tillegg ligger det en beredskapsperm på servicetorget og på SOS som er lett tilgjengelig.

Informasjon i CIM oppdateres jevnlig for å sikre oppdatert kontaktinformasjon.

Det kommunale beredskapsteamet som består av kommunedirektørens strategiske ledergruppe og kommunelege, har møter 4 ganger i året.

Det skal utarbeides tiltakskort knyttet de ulike scenarier som beskrevet i denne planen, samt utdypende funksjonsbeskrivelser. Dette arbeidet vil strekke seg over 2 år.

Øvelser og opplæring

Forskriftens § 7 setter krav til øvelser og opplæring:

Kommunens beredskapsplan skal øves hvert annet år. Scenarioene for øvelsene bør hentes fra kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse. Kommunen skal øve sammen med andre kommuner og relevante aktører der valgt scenario og øvingsform gjør dette hensiktsmessig.

Hvert år arrangeres Øvelse Nordland i regi av Statsforvalteren. I tillegg vil kommunen arrangere minst 1 øvelse internt per år.

I 2023 skal krisestab og andre aktuelle personer kurses i CIM – krisehåndteringsverktøyet. Systemet vil også oppgraderes sikkerhetsmessig slik at man får 2-faktor pålogging. Dette vil gjelde fra 01.03.23.

I det videre arbeidet med internkontroll vil det utarbeides system for opplæring og sjekklister for å sikre at alle som har eller er tiltenkt en rolle i kommunens krisehåndtering har tilstrekkelige kvalifikasjoner.

Revisjon

På vegne av kommunedirektøren er kommunens beredskapskoordinator ansvarlig for rettelser og kvalitetssikring av overordnet beredskapsplan. Planen skal gjennomgås og revideres årlig. Det er beredskapsteamet som har delegert myndighet til å revidere planen. Det skal tydelig komme frem av dokumentet når revisjon er foretatt. Beredskapskoordinator skal uten ugrunnet opphold foreta revisjoner og rettelser som følger av endringer i organisasjonen eller lovverk når disse påvirker planens beskrevne beredskapsforhold. Varslingslister til beredskapsplanen skal gjennomgås hvert kvartal. Ansvar påligger beredskapskoordinator.

Årshjul beredskap 2023

